

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/2617
Toplantı Tarihi/Sayısı : 15.2.2024/42
Karar Numarası : 2024/184
Başvuran : C. A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Akhisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, sigara içilen koğuştta bulunması nedeniyle sağlık açısından olumsuz yönde etkilendiği ve kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

- a. Daha önce bulunduğu A-11 odasından hukuka uygun olmayan biçimde A-14 odasına yerleştirildiğini,
- b. A-11 odasında 10 kişi bulunurken A-14 odasında 25 kişinin bulunduğunu, A-14 odasının kapasitesinin 10 kişi olmasından dolayı bu durumun kalabalıklaşma sorununa sebebiyet verdiğini,
- c. Anayasa Mahkemesinin (AYM), odada kalabalıklaşma durumunu kötü muamele olarak saydığını,
- . Eşya sayımı yapılırken bazı eşyalarına rızası dışında el konulduğunu, bir kısım eşyasının çöpe atıldığını,
- d. Bulunduğu odadaki mevcudun yarısından fazlasının sigara içtiğini,
- e. Sigara konusuna dair Adalet Bakanlığına dilekçe yazdığını, Bakanlığın 172 No.lu Genelge'ye atıf yaparak tütün mamullerinin kullanımına dair gerekli tedbirlerin 4'üncü madde kapsamında alınması gerektiğini ifade ettiğini, ancak ceza infaz kurumu yönetiminin herhangi bir tedbir almadığını,
- f. Sportif ve kültürel faaliyetlerden yoksun olduğundan sağlık açısından olumsuz yönde etkilendiğini iddia etmekte ve sigara içilmeyen bir oda tahsisinin sağlanmasını, yerinde inceleme yapılabilmesi adına ceza infaz kurumuna heyetin gönderilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Akhisar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğüne gönderilen ilk yazıya cevap alınamamıştır. Daha sonra tekit yazısı gönderilmiş, Müdürlük bu yazıya araştırma raporuyla cevap vermiştir. Araştırma raporunda özetle;

- a. Kurum genel mevcudunun 1500'den fazla olduğu, Kurum artırılmış kapasitesinin 1074 kişi olduğu,
- b. Başvuranın aynı kişilerle uzun süredir birlikte kalmasından dolayı güvenlik tedbiri amaçlı planlı oda değişiminin yapıldığı,
- c. Başvuranın 13/10/2023 tarihinde ceza infaz kurumunda oda değişikliği yapıldıktan sonra barındırıldığı A-14 numaralı koğuşun artırılmış kapasitesinin 24 kişi olduğu, koğuş büyüklüğü 145,67 m² ve koğuşa ait bulunan açık havalandırma bölümünün ise 46,5 m² olduğu,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ç. Başvuranın kalmış olduğu ve sigarasız koğuş olarak planlanan A-14 numaralı koğuşun 7/12/2023 tarihinden itibaren mevcudunun 12 kişi olduğu, bu şekilde sigarasız koğuş talebinin karşılanarak sağlıklı ve düzenli bir yaşam alanının sunulmuş olduğu,

d. Başvuranın 13/10/2023 tarihinde gerçekleştirilen koğuş değişimi sırasında üst ve eşya aramalarının usulüne uygun şekilde yapıldığı,

e. Başvuranın eşyalarının X-Ray cihazından geçirilerek gerekli kontroller yapıldıktan sonra 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik’e göre üzerinde ve odasında bulundurabileceği miktara göre kendisine teslim edildiği, fazla olan eşyaların emanet eşya deposuna başvuran adına kaydedilerek muhafaza altına alındığı,

f. Başvuranın kaybolduğunu iddia ettiği eşyalarına ilişkin yapılan incelemede hangi eşyalarının kayıp olduğunun ifade edilmediğinin anlaşıldığı ve konu hakkında somut bir delile ulaşılamadığı, hususları belirtilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) tarafından gönderilen yazı sonrasında ceza infaz kurumu yönetiminin ilgili tedbirleri aldığı, talebinin ceza infaz kurumu yönetimi tarafından karşılandığı,

b. Sigara içenler ile içmeyenlerin ayrıştırıldığı, kendisinin ve kendi gibi sigara içmeyen, kronik hastalığı bulunan kişilerin A-14 koğuşunda bulunduğu, bu durumun sağlık sorunlarının azalmasında yardımcı bir faktör olduğu,

ç. Ceza infaz kurumu yönetimine, Adalet Bakanlığına ve TİHEK’e göstermiş olduğu duyarlılıklarından ötürü teşekkürlerini sunduğu hususları ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “*Kurumun görevleri*” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

“Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek (...)”

6. 6701 sayılı Kanun’un “*Başvurular*” başlıklı 17’nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; “özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği” hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “*Karar türleri*” başlıklı 65’inci maddesi şöyledir:

“*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*”

8.24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “*Karar verilmesine yer olmadığına dair karar*” başlıklı 73’üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“*Kurum;*

a) *Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi,*

b) *Başvurucu gerçek kişi ise ölümü veya tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi,*

c) *İnceleme ve araştırma devam ederken başvuru konusu hakkında dava açılması, üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. Somut olayda başvuranın ana şikayetlerinin, koğuştaki kalabalıklaşma ve bundan dolayı kişisel alanın yetersizliği, sigara içilmeyen koğuş bulunmaması nedeniyle sağlık yönünden olumsuz durumların oluşması olduğu anlaşılmaktadır. Muhatap İdare tarafından gönderilen cevabi yazının ekleri incelendiğinde, 4/1/2024 - 5/1/2024 tarihleri aralığında başvuranın da bulunduğu A Blok-7-A-14 koğuşunda 12 kişinin barındırıldığı görülmüş olup başvuranın cevabi yazısında da başvuru konusu problemlerinin son bulduğu belirtilmiştir. Başvuranın şikayetlerinin devam etmediği ve başvurunun konusuz kaldığı anlaşıldığından başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

15/2/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye